

Spis treści

Wykaz skrótów	11
Wstęp	13
Rozdział I. TEORIA ORGANÓW PAŃSTWOWYCH	15
1. Pojęcie organu.	15
2. Klasyfikacja organów.	18
2.1. Klasyfikacja organów ze względu na podstawy prawne powoływania	18
2.2. Klasyfikacja organów ze względu na ich budowę, czas trwania i sposób powoływania	18
2.3. Klasyfikacja organów ze względu na kryterium ich kompetencji	19
2.4. Klasyfikacja organów ze względu na ich wzajemne relacje	19
3. System organów	20
Rozdział II. KONSTYTUCYJNE ORGANY OCHRONY PRAWA	23
1. Pojęcie wymiaru sprawiedliwości.	23
2. Geneza europejskiego modelu ustroju sądów.	24
3. Konstytucyjne zasady organizacji i funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości w Rzeczypospolitej Polskiej	25
4. Prawo do obrony	27
5. Europejskie standardy odnoszące się do wymiaru sprawiedliwości	29
6. Organy wymiaru sprawiedliwości	30
7. Informatyzacja wymiaru sprawiedliwości.	32
7.1. Elektroniczne postępowanie upominawcze	32
7.2. Elektroniczny Krajowy Rejestr Sądowy.	34
7.3. System Dozoru Elektronicznego	35
8. Krajowa Rada Sądownictwa.	35
8.1. Organizacja Krajowej Rady Sądownictwa	36
8.2. Kompetencje Krajowej Rady Sądownictwa.	37

9. Minister Sprawiedliwości	39
10. Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury	41
10.1. Kompetencje Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.	42
10.2. Organizacja Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury	43
11. Sąd Najwyższy	45
11.1. Geneza oraz podstawy prawne organizacji i funkcjonowania Sądu Najwyższego	45
11.2. Kompetencje Sądu Najwyższego.	47
11.3. Organizacja Sądu Najwyższego	47
11.4. Odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów	49
11.5. Biura Sądu Najwyższego	51
12. Sądy powszechne.	51
12.1. Podstawy prawne organizacji i funkcjonowania sądów powszechnych. . . .	51
12.2. Kompetencje i organizacja sądów powszechnych	52
12.3. Odpowiedzialność dyscyplinarna	57
12.4. Kuratorzy, referendarze sądowi, asystenci sędziego, ławnicy	58
12.4.1. Kuratorzy sądowi.	58
12.4.2. Referendarze sądowi	59
12.4.3. Asystenci sędziego	60
12.4.4. Ławnicy	61
13. Sądy wojskowe	62
13.1. Podstawy prawne organizacji i funkcjonowania sądów wojskowych	62
13.2. Kompetencje i organizacja sądów wojskowych	62
13.3. Odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów sądów wojskowych	65
13.4. Ławnicy	66
14. Sądy administracyjne	67
14.1. Geneza oraz podstawy prawne sądownictwa administracyjnego	67
14.2. Kompetencje Naczelnego Sądu Administracyjnego	68
14.3. Organizacja Naczelnego Sądu Administracyjnego	68
14.4. Postępowanie przed Naczelnym Sądem Administracyjnym	70
14.5. Kompetencje wojewódzkich sądów administracyjnych	72
14.6. Organizacja wojewódzkich sądów administracyjnych	72
14.7. Postępowanie przed wojewódzkimi sądami administracyjnymi.	74
15. Trybunał Stanu	76
15.1. Pojęcie, geneza i ewolucja odpowiedzialności konstytucyjnej	76
15.2. Pozycja ustrojowa i organizacja Trybunału Stanu w Rzeczypospolitej Polskiej	79
15.3. Podmiotowy i przedmiotowy zakres odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu	81
15.4. Procedury związane z ponoszeniem odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu	82
15.5. Sankcje wymierzane przez Trybunał Stanu	84
16. Trybunał Konstytucyjny	85
16.1. Istota i cele ochrony konstytucji	85
16.2. Geneza i przyczyny powołania trybunałów konstytucyjnych	85
16.3. Modele kontroli konstytucyjności prawa	87

16.4. Funkcje i organizacja Trybunału Konstytucyjnego w Rzeczypospolitej Polskiej	89
16.5. Tryb postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym	91
16.6. Skarga konstytucyjna	95
16.7. Spory kompetencyjne oraz nadzór nad partiami politycznymi	97
17. Najwyższa Izba Kontroli	99
17.1. Pojęcie kontroli państwowej	99
17.2. Geneza instytucji kontroli państwowej	100
17.3. Pozycja ustrojowa Najwyższej Izby Kontroli	102
17.4. Organizacja Najwyższej Izby Kontroli	103
17.5. Kompetencje Najwyższej Izby Kontroli	105
18. Rzecznik Praw Obywatelskich	106
18.1. Pojęcie, geneza i ewolucja instytucji	106
18.2. Powoływanie i odwoływanie Rzecznika Praw Obywatelskich oraz jego pozycja ustrojowa	108
18.3. Podmiotowy i przedmiotowy zakres kompetencji Rzecznika Praw Obywatelskich	110
18.4. Organizacja urzędu i tryb działania Rzecznika Praw Obywatelskich	111
18.5. Organizacja Biura Rzecznika Praw Obywatelskich	114
19. Rzecznik Praw Dziecka	116
19.1. Geneza instytucji ochrony praw dziecka	116
19.2. Podstawy prawne organizacji i funkcjonowania oraz pozycja ustrojowa Rzecznika Praw Dziecka	116
19.3. Kompetencje Rzecznika Praw Dziecka	118
19.4. Organizacja Biura Rzecznika Praw Dziecka	119
20. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	120
20.1. Geneza i przyczyny powołania Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych	120
20.2. Pozycja ustrojowa Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych	122
20.3. Kompetencje i organizacja Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych	123
21. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	126
21.1. Pojęcie wolności słowa	126
21.2. Pozycja ustrojowa Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji	127
21.3. Tryb powoływania, skład i organizacja Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji	128
21.4. Kompetencje i akty prawne Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji	130

Rozdział III. POZAKONSTYTUCYJNE ORGANY OCHRONY PRAWA 133

1. Prokuratura	133
1.1. Geneza prokuratury	133
1.2. Organizacja prokuratury	134
1.3. Prokuratorzy Instytutu Pamięci Narodowej	140
1.4. Funkcje i kompetencje prokuratury	142
1.5. Odpowiedzialność dyscyplinarna	145
1.6. Asesorzy prokuratury	147

1.7. Asystenci prokuratorów	148
2. Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa	149
2.1. Podstawy prawne organizacji i funkcjonowania Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa	149
2.2. Kompetencje i organizacja Prokuratury Generalnej	150
3. Organy policyjne	153
3.1. Policja.	153
3.1.1. Pojęcie Policji	153
3.1.2. Modele Policji	155
3.1.3. Rola Policji	156
3.1.4. Policje polityczne (służby specjalne)	157
3.1.5. Nadzór parlamentarny i kontrola nad służbami specjalnymi w Polsce	158
3.2. Służby specjalne w Rzeczypospolitej Polskiej	162
3.2.1. Pojęcie i podstawy prawne organizacji oraz funkcjonowania służb specjalnych w Polsce	162
3.2.2. Kompetencje oraz podległość organizacyjna służb specjalnych w Polsce	164
3.3. Organy policyjne	168
3.3.1. Centralne Biuro Śledcze Komendy Głównej Policji	170
3.4. Organy typu policyjnego	173
3.5. Inspekcje	175
Rozdział IV. POZAKRAJOWE ORGANY OCHRONY PRAWA	181
1. Europejski Trybunał Praw Człowieka	181
1.1. Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.	181
1.2. Kompetencje, skład i organizacja Europejskiego Trybunału Praw Człowieka	183
1.3. Postępowanie przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka	183
2. Komisarz Praw Człowieka Rady Europy	187
3. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej	191
3.1. Geneza oraz podstawy prawne organizacji i funkcjonowania Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej	191
3.2. Skład i organizacja Sądu i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej	193
3.3. Kompetencje sądów Unii Europejskiej	195
4. Postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej	196
5. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich	200
5.1. Geneza oraz podstawy prawne organizacji i funkcjonowania instytucji Ombudsmana Unii Europejskiej.	200
5.2. Tryb powoływania i odwoływania oraz pozycja Ombudsmana	201
5.3. Kompetencje Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich	202
6. Europejski Inspektor Ochrony Danych	205
6.1. Podstawy prawne organizacji i funkcjonowania Europejskiego Inspektora Ochrony Danych.	205
6.2. Kompetencje Europejskiego Inspektora Ochrony Danych	206
7. Międzynarodowy Trybunał Karny	208
7.1. Geneza Międzynarodowego Trybunału Karnego	208

7.2. Podstawy prawne organizacji i funkcjonowania Międzynarodowego Trybunału Karnego	212
7.3. Skład i organizacja Międzynarodowego Trybunału Karnego	214
7.4. Kompetencje Międzynarodowego Trybunału Karnego	219
7.5. Postępowanie przed Międzynarodowym Trybunałem Karnym	223
Rozdział V. KORPORACJE OCHRONY PRAWA	229
1. Pojęcie korporacji	229
2. Adwokatura	230
2.1. Geneza oraz podstawy prawne organizacji i funkcjonowania adwokatury . . .	230
2.2. Wykonywanie zawodu adwokata	231
2.3. Samorząd i organizacja adwokatury	233
2.4. Aplikacja adwokacka	236
3. Radcowie prawni	237
3.1. Geneza oraz podstawy prawne działalności radców prawnych	237
3.2. Wykonywanie zawodu radcy prawnego	238
3.3. Organizacja i samorząd radców prawnych	240
3.4. Aplikacja radcowska	242
4. Notariat	243
4.1. Geneza oraz podstawy prawne organizacji i funkcjonowania notariatu	243
4.2. Wykonywanie zawodu notariusza	245
4.3. Samorząd notarialny	246
4.4. Odpowiedzialność dyscyplinarna	248
4.5. Aplikacja notarialna	249
5. Komornicy sądowi	250
5.1. Geneza oraz podstawy prawne organizacji i funkcjonowania komorników sądowych	250
5.2. Wykonywanie zawodu komornika sądowego	250
5.3. Samorząd komorniczy	252
5.4. Nadzór nad komornikami sądowymi	254
5.5. Odpowiedzialność dyscyplinarna komorników sądowych	255
5.6. Aplikacja komornicza	255
Akty prawne	257
Adresy internetowe	261
Inskrypcje	264
Bibliografia	268
Indeks	281